

İktisadî buhran vergisi kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm: 1/XII/1931 - Sayı : 1964)

No.
1890

Kabul tarihi
30 - XI - 1931

BİRİNCİ MADDE — Unumî, hususî ve mülhak bütçeler ve belediye bütçeleri ile idare edilen daire ve müesseseler ve hakikî veya hükmi şahıslar nezdinde veya onlara merbut olarak maaş, tahsisat, ücret, yevmiye, hakkı huzur, aidat ve ihtisas zammı ve bilûmum ikramiyeler veya her hangi bir nam ile olursa olsun bir bedel veya ayın mukabilinde çalışan şahısların istihkakları ve şirket ve müesseselerin esas mukavelenameleri, nizamnameleri veya heyeti unumîye kararları mucibince meclisi idarelerinde buhmanlara verilen temettü ile ikramiyeler ve hizmet mukabili verilecek tazminat ve ihbariye ve aynı mahiyetteki tediyeler bu kanun mucibince vergiye tâbidir.

İKİNCİ MADDE — Bu verginin istisnaları şunlardır:

A) 8 haziran 1930 tarih ve 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüt kanunundan evvelki kanun ve hükümlere göre kendilerine maaş tahsis olunan mütekaüt, yetim ve dullar,

B) Harp malûllerine Devlet bütçesinden yapılan tediye,

C) Hidematı vataniye tertibinden maaş alanlar,

D) Bir ay zarfında maaş, ücret, yevmiye namına aldıkları mebalîğ 30 lira ve ondan aşağı olanlar (Ankara şehri için bu had 60 liradır),

E) Ziraî işlerde müstahdem işçiler ve rencberler,

F) Bir yere merbut olmayarak çalışan serbest işçiler,

G) Harcırah ve harcırah yevmiyelerinin tamamen mesken bedellerinin 30 liraya kadar olan kısmı (mesken bedelleri, bu kanunun neşirinden evvel 1931 senesinde mevcut olan bedellerdir),

H) Kanun ve nizamlara göre veya her hangi bir uzvun sakatlanmasına mukabil veyahut mahkeme kararile verilen tazminatlar.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Vergi, aşağıda yazılı nisbetler üzerinden alınır:

150 liraya kadar	yüzde 10
151 liradan 350 liraya kadar olan kısım için	» 12
351 liradan 600 liraya kadar olan kısım için	» 16
601 liradan yukarı olan kısım için	» 24

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu vergiye tâbi istihkakları 150 liraya kadar (150 lira dahil) olan şahısların aldıkları mebalîğden yalnız 30 lirası tenzil edildikten sonra mütebakisi üzerinden yüzde 10 vergi alınır (Ankara şehri hakkında dahi hüküm böyledir).

Bir tahakkuk bordrosile yapılan tediyelerde vergi nisbeti - istihkaklar muhtelif unvanlarla olsa da - tediye yekûnu üzerinden hesap olunur.

Muhtelif cihetlerden istihkakı olupta yekûnu 150 liradan aşağı olan mebalîğın yalnız birisi 30 liralık tenzilât haddinden istifade eder. Muhtelif istihkakların beheri 30 liradan aşağı olupta mecmuu 30 lirayı tecavüz ederse bu tenzilât yekûnu üzerinden yapılır. İstihkakları mecmuu 150 lirayı geçen şahısların aldıkları mebalîğden tenzilât yapılmaz.

Maaş, tahsisat, ücret ve yevmiyelerin vergisi tediye tarzına bakılmaksızın aylık

olarak ve ikramiye, tazminat ve temettü gibi istihkakların vergisi de tediye zamanında ayrıca yekûnları üzerinden tahakkuk ettirilir.

Ayniyat ve ecnebi parasile yapılan tediyaat yedinci maddedeki tediye gününün piyasa rayicine göre kıymetlendirilir.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun mucibince hizmet erbabına tarhedilecek vergiler, mülhak ve hususî bütçelerle belediye bütçelerinde, masarif meyânında gösterilemez.

Tediye edilmiş sermayesinin en az mısı Devletle ait olan müesseselerle sermayeye verilecek faiz veya temettüü Devletin teminatı altında bulunan bilûmum müesseseler, müntesipleri için bu vergiye mukabil verecekleri mebalîği, umumî masrafları meyânına ithal edemezler.

ALTINCI MADDE — İstihkaklarını umumî bütçeden alanlara ait vergi tevkifatı muhasebei umumiyeye kanununun 43 üncü maddesi mucibince toptan icra edilir. Munzam hizmetleri dolayisile istihkakları olanların bu istihkakları ile maası aslilerine tekabül eden vergi farkı bu kanundaki nisbetlere göre mahallerince tahakkuk ettirilip tahsil olunur.

Mülhak ve hususî bütçelerden ve belediye bütçelerinden tediye olunan istihkaklara ait vergi, bu idareler muhasebecileri tarafından tevkif ve bir hafta zarfında mal sandığına teslim olunur.

Tevkifatı muayyen olan zamanlarda yapmayan veya vergiyi zamanında mal sandıklarına teslim etmiyen âmiri italarla muhasiplerden müstereken vergi yüzde 10 zam ile tahsil olunur ve haklarında ayrıca kanunî takibat yapılır.

YEDİNCİ MADDE — Altıncı maddeyapmayan veya vergiyi zamanında mal edenler tarafından taallûk ettiği aydan sonra gelen ayın on beşinci günü akşamına kadar esamiyi muhtevi bir bordro ile mahallinin varidat tahakkuk idaresine bildirilir ve mukabilinde pulsuz bir makbuz verilir.

Bu bordrolarda vergiye tâbi olan veya olmıyan bilûmum istihkaklar gösterilir. Şu kadar ki meskenlerde aileler hizmetinde bulunanlar için istihdam edenler tarafından bordro verilmesi mecburî değildir. Bu müstahdemlerden mükellef olanlar şahsan ve pulsuz bir beyanname verirler. Bu suretle bildirilen tahakkukat yekûnumun ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar tediyesi mecburidir.

İkramiye, tazminat ve temettü gibi istihkakların vergisi tediye zamanında tevkif ve on gün içinde ödenir.

Bordroyu vaktinde vermiş olupta tediyaat vaktinde ifa etmiyenlerin tediye mecbur oldukları miktarlar yüzde on zam ile tahsil olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — Aylık bordroları vaktinde vermiyenlerin istihdam ettikleri şahıslara ve beyanname vermiyenlere ait istihkaklar ve bunlara isabet eden vergi miktarları resen takdir ve tarh ve bir misil zam ile ve tekerrür halinde iki misil zam ile tahsil olunur.

DOKUZUNCU MADDE — Aylık bordrolarda veya beyannamelerde istihkaklar noksan gösterilir veya ketmedilirse vergi resen takdir ve tarh ve üç misil zam ile tahsil olunur. Tekerrür halinde başkaca yirmi beş liradan aşağı olmamak üzere istihdam edene ağır para cezası hükmolunur.

ONUNCU MADDE — 7, 8 ve 9 uncu maddelerde yazılı bordro vermekle mükellef eşhasa ait zanlar istihdam edenlere ait olup bunların istihdam edilene rücu hakkı yoktur.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanun mucibince icra olunacak resen takdir ve

tarhlarda ve buna karşı kanunî yollara müracaatta ve verginin ve zamların tahsilinde ve sair meskût bırakılan hususlarda kazanç vergisi kanununun hükümleri dairesinde muamele olunur.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanun 1 kâmunuevvel 1931 tarihinden muteberdir.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyete girdiği tarihten evvel tahakkuk ettiği halde tesviyesi bu tarihten sonra yapılan maaş, ücret ve yevmiyeler vergiye tâbi değildir.

İkramiye, tazminat temettü ve saire gibi mukannen olmyan istihkaklardan meriyet tarihinden sonra tediyeye edilenler - bu tarihten evvel tahakkuk etmiş olsalar dahi - vergiye tâbidirler.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

30 teşrinisani 1931

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	30 - XI - 1931 ve 1/174
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	30 - XI - 1931 ve 1/623
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 4 24,52,79:97